**LINNAMÄGI, Jaan,** seltskonnategelane, sünd. 12. III 1862 Märjamaa klk. Paeküla mõisa kupja pojana, kasvas üles isa omandatud talus, õppis algkooli järel Tallinna saksa kreiskoolis 1875—79, oli kubermanguvalitsuses kantseleiametnikuks, tegi edasi õppides õpetaja eksami ja oli 1882—87 Kuuda kooliõpetajate seminari õpetaja, töötas siis seminari sulgemise järel õpetajana Peterburis, oli 1891—97 Tallinna ringkonnakohtu arhivaariks ja vannutatud tõlgiks Aa.1897—1906 oli L. notar Narvas ja viimasest a.-st peale Tallinnas samas ametis. — Seltskondlikust tegevusest võttis L. osa ametniku põlves Tallinna »Lootuse« seltsis ja »Estonias«, Peterburis Eesti Kooliseltsis. Eriti silmapaistev on L. tegevus »Estonia« seltsi suhtes: juba esimest puhku Tallinnas asudes oli L. ühes teiste laiema silmaringiga meestega tegev, et »Estoniat« linna servast ära tuua, seltskondlikult madalale langenud seisukorrast välja kiskuda ja muuta haritud seltskonna nõuetele vastavaks kohaks. Kui »Estonia« »päästmine« õnnestus, valiti L. 1894. a. »Estonia« esimeheks. Narvast tagasi tulles sai L. jällegi »Estonia« esimeheks ning toimis sellena 1907—08, 1910, 1914—17 ja hiljemini. Nüüd oli »Estonia« saanud Tallinna eesti haritlaste koonduspaigaks ning arenes Eesti kultuurielu keskkohaks Tallinnas. 1907. a. kindlaks kujunenud otsus Tallinnas Eesti teater ja rahvamaja ehitada teostus »Estonia« varju all ning L. energilisel kaastegevusel. — Peale selle on L. kaastegev olnud Tallinna Vastastikuses Krediit-Ühisuses (praeguses Krediit-Pangas), Lauljate Liidus j. t.

Isikl. saadud andmed. — Vrdl. J. Kärner, »Estonia« kuuskümmend aastat (1925). *T.*

**LINNUTAJA,** vt. **JAKOBSON, C. R.**

**LINTROP, Jaan,** kirjanik, sünd. 1. VI 1885 Türi klk. Alliku v. Kärevere külas Anniku talus, sai hariduse m. s. Aleksandri koolis Põltsamaal ning püüdis õppimist jätkata Tartus H. Treffneri gümnaasiumis, kuid pidi selle katkestama 1905. a., osalt politilistel, osalt tulunduslikel põhjustel. A. 1906 omandas L. Peterburis ajaloo koduõpetaja kutseõiguse, toimetas 1907. a. suvel Kuressaares ajalehte »Hääl«, kuni see trahvide tagajärjel seisma jäi, ja töötas aa. 1908—09 »Postimehe« toimetuses. Valmistus eratundide abil küpsuseksami vastu, kuid viimane ei õnnestunud. Teenis 1911.—13. a. talved Moskva ärides korrespondendina ja käis Šanjavski ülikoolis. Sõitis 1913. a. kevadel Leipzigi, kus töötas Pinkau & Co graafika-äris ja kuulas õhtutundidel ülikoolis loenguid psühholoogiast ja esteetikast, kuid pidi ilmasõja süttimisel kodumaale tulema. Oli 1917. a. Paides miilitsaülemaks ja võttis osa kaitsejõudude organiseerimisest. Saksa okupatsiooni ajal töötas L. »Tall. Teataja« toimetuses, kuni leht suleti; sakslaste lahkumise järel organiseeris ta informatsiooni-büroo AB, mida juhatas kuni jaan. 1919. Selle järel astus L. Tallinna kaitsepataljoni, töötas operatiivstaabis, I diviisi tagavarapataljonis Rakveres ja oli raamatukoguhoidjaks Kindralstaabi Valitsuses, kuni jälle võttis enese kätte teadete-agentuuri ETA juhatuse. Jäi 1920. a. sügisel raskesti haigeks ja lamas haigemajas kogu järgmise talve. Viibis a. 1922 ETA korrespondendina Genua konverentsil ja võttis a. 1924 osa rahvusvahelisest ühendatud telegraafi-agentuuride konverentsist Bernis. L. on olnud mitu a. E. Kirjanikkude Liidu juhatuse liige.

L. on avaldanud novellikogud »Igapäevane elu« (Tartus, 1909) ja »Nutt ja naer« (Tall. 1910; need kogud ilmusid Tallinnas a. 1923 II tr. ühes koos, pealkirjaga »Igapäevane elu«); peale nende pikema novelli »Villem Elgas« (Tallinnas, 1911) ja näidendid »Surnute püha« (Tall., 1922) ning »Euroopa« (Tall., 1922). — L.-i kirjanduslik tegevus algas käesoleva sajandi alul, tema esimesed tööd ilmusid a. 1903 »Teatajas«, hiljemini »Lindas«, »Noor-Eesti« albumis j. m. Kohe alguses võttis ta tarvitusele väikese realistliku novelli vormi, milline temale siiamaale ka kõige paremini on õnnestunud. Nähtavasti on teda mõjutanud Maupassant'i täppis jutustamisviis ja Tšehhovi nukker huumor. Tema novellikogud sisaldavad juhuslikkude palade kõrval kuiva-võitu, kuid hästi komponeeritud novelle igapäevasest elust, mis kuuluvad ses laadis parimate hulka eesti kirjanduses. Samuti avaldab ta novellis »Villem Elgas« head tähelepanu ja ilusat stiili; kuid töö on ideoloogiliselt natuke naiiv. Tema kaks seni ilmunud dramaatilist teost on vähem huvitavad.

Isikl. j. m. saadud andmed. *F. T.*

**LIPHARDUS, Balthasar,** vaimulik, sünd. Tallinnas, sünniaasta teadmata, 1644. a.-st peale Lihulas, hiljemini, 1646. a.-st, Mihklis kirikuõpetaja, kus kihelkonnas ta on surnud 2. III 1656. Temalt on alal püsinud eestikeelse jutluse käsikiri 1644. a.-st, mida tallel hoitakse Konsistooriumi arhiivis Tallinnas. Selle keel sisaldab mõningaid Põhja-Eesti kesk- ja läänemurrete erijooni.

Paucker, Geistl., 259, 271; Verh. GEG XX, lk. VIII—IX, 33—39 (W. Reiman); A. Saareste ja A. R. Cederberg, Valik eesti kirjakeele vanem. mälestisi I (1927), lk. 97 j. *A. S-te.*

**LIPP, Jaan,** Eesti vanemaid ajakirjanikke, sünd. 18. X 1858 Tarvastu klk. Vooru v. taluperemehe pojana, omandas hariduse esiti Tarvastu klk.-koolis H. Wühneri ja A. Grenzsteini (vt. neid) õpilasena, hiljemini